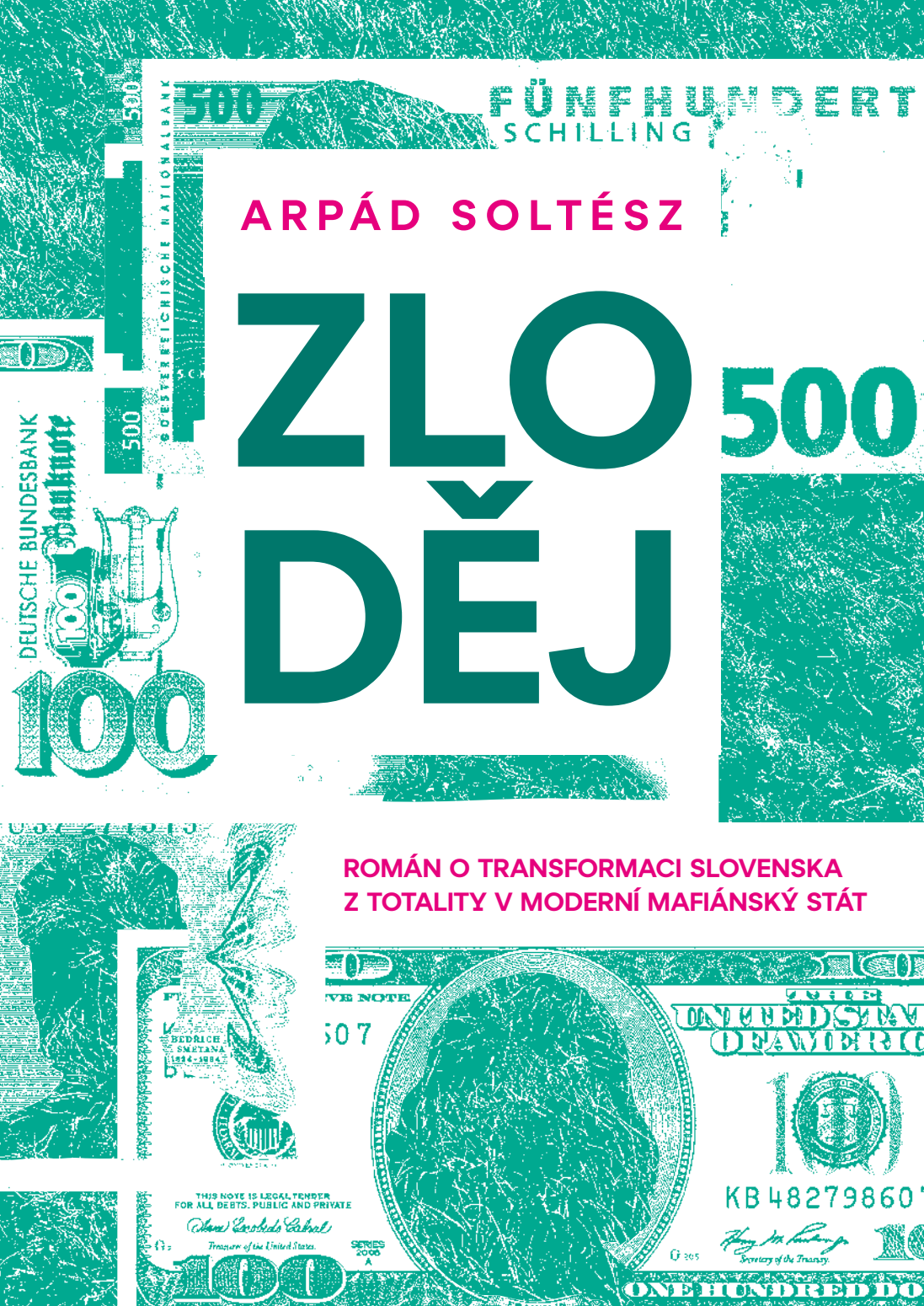

ARPÁD SOLTÉSZ

ZLO DĚJ

ROMÁN O TRANSFORMACI SLOVENSKA
Z TOTALITY V MODERNÍ MAFIÁNSKÝ STÁT

THIS NOTE IS LEGAL TENDER
FOR ALL DEBTS, PUBLIC AND PRIVATE

Anna Escobedo Cabral
Treasurer of the United States

SERIES
2009
A

Q 205

Henry M. Paulson Jr.
Secretary of the Treasury

ONE HUNDRED DOLLARS

Copyright © Árpád Soltész, 2021
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2025
Translation © Miroslav Zelinský, 2025

ISBN 978-80-271-5799-0

ZLODĚJ

ARPÁD
SOLTÉSZ

Arpád Soltész

Zloděj

Překlad Miroslav Zelinský

Odpovědná redaktorka Tereza Kuglerová

Korektura a revize překladu Hana Lundiaková

Úryvek z básně Spleen Paula Verlaina uvádíme v překladu Gustava Francla,
úryvek z básně Albatros Charlese Baudelaira v překladu Svatopluka Kadlece.

Sazba a úprava obálky Petr Bernát

Grafický návrh obálky Peter Nosál

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou Cosmopolis

U Průhonu 22, Praha 7, jako svou 10 180. publikaci

První vydání, Praha 2025

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy:

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

ISBN 978-80-271-8128-5 (ePub)

ISBN 978-80-271-8127-8 (pdf)

ISBN 978-80-271-5799-0 (print)

Vladovi a Janovi,
Mikimu a Ivanovi,
Robovi a Robovi

Kniha, kterou držíte v rukou, je román. Fikce. Autor si bohapustě vymýšlí, je to jeho práce. Jeho výmysly jsou inspirované mnoha skutečnými událostmi a lidmi, románové postavy jsou však zcela vymyšlené. Pokud se v některé přece jen poznáváte, chyba je ve vaší minulosti a v charakteru. Pokud jste se dopustili stejných svinstev jako antihrdinové tohoto příběhu, nikde to neříkejte nahlas. Jsou už dávno promlčené, ale ve slušné společnosti by to pořád byla ostuda.

BACHAŘ

Markova kancelář je luxusní. Masivní stůl z nějakého exotického dřeva, pracovní židle, křesla a pohovka potažená krémovou kůží. Na policích jsou barevně sladěné knihy v kožených vazbách, koupené na metry, na podlaze koberec s perským vzorem. Pravý perský, s certifikátem. Na stěnách dva obrazy: Benka a Fulla. Originály, samozřejmě. Netušil bych to, ale Marek se nezapomněl pochlubit.

Marek měl vždycky vkus. A peníze. A spoustu zbytečných řečí. Chyběly mu koule a páteř. Ráno mu bude chybět ještě pár drobností, pomyslím si zlomyslně, jenže necítím očekávané uspokojení.

Cítím jen, že mi někdo vrazil obě ruce do podbřišku a mačká mi střeva. Jako po hranolkách s tatarkou z Kamion bistra na náměstí Osvoboditelů.

„Prosím tě, snaž se neumazat si prádlo,“ zavrčí na mě tiše Rudo. Pohybuje se v Markově podniku sebejistě, jako by mu to tu patřilo. „Normálně si odskoč, záchody jsou na chodbě. Nebo si klidně sundej kalhoty a udělej to v křesle. Ale pak začni balit počítač, já se podívám vedle, co by tady ještě stálo za to vzít,“ poroučí mi.

Několikrát se zhluboka nadechnu. Na tom nezáleží, horší už to nebude, Rudo je profesionál, ví, co dělá. Doufám, že to ví. Už ho párkrát chytili. Nikdy ne přímo při práci, ale i tak.

Když si starý recidivista před hodinou pečlivě prohlížel vchodové dveře malé, ale bohaté obchodní firmy, na kterou jsem ho upozornil, čekal jsem, že vytáhne nějaký šperhák, aby odemkl bezpečnostní zámek. Jen o kousek ustoupil, zašklebil se na mě a pořádně je nakopl. Zámek byl pevný, držel, ale dřevo kolem něj povolilo, jako by to byl jenom karton. Rudo na to nevypadá, je vysoký, ale vychrtlý. Trochu hranatý. Silné kosti zabalené do ještě silnější kůže. A šlach. Staré, ztuhlé šlachy, které mu dodávají nelidskou sílu. Rudo je zvíře. Dravec.

Byl jsem si jistý, že v nočním tichu je ten hluk slyšet až na fízlárnu. Nemohla být dál než tři sta metrů vzdušnou čarou. Když jsem se nepodělal v tu chvíli, tak teď už to určitě nehrozí.

„Pojď,“ chytil mě Rudo za rameno a vedl mě volným krokem po dobře osvětlené ulici. Úplně mě tím vyvedl z míry.

„Cože? Nejdeme dovnitř?“

Nechápal jsem, proč rozbíjí dveře, když se nechystáme krást, ale ulevilo se mi. Najednou jsem si uvědomil, že to nechci. Tohle není nic pro mě. Kvůli tomuhle jsem pět let nestudoval.

„O kousek výš, na druhé straně ulice, je příhodná brána,“ ukázal Rudo prstem. Byla trochu pootevřená, za ní jenom tma. „Chvilí tam počkáme. Když nikdo nepřijde, půjdeme dovnitř.“

U temného vchodu jsem dostal první lekci z teorie vloupaček. „Čím propracovanější plán vymyslíš, tím složitější logistiku máš a tím více faktorů může fatálně selhat,“ vysvětloval Rudo svým typickým kultivovaným způsobem. Vypadal jako zabiják, který strávil polovinu života v Ilavě a Leopoldově, ale mluvil jako profesor na penzi.

„Není to žádná věda, ale práce pro trpělivé a rozvážné lidi. Musíš minimalizovat rizika. Vyrazíš dveře, na tom není co pokazit.“

Pokud se na to necítíš, můžeš si vzít ocelové páčidlo, ale lepší je nemít u sebe nic, co vypadá podezřele. Když narazíš na speciální dveře a zjistíš, že by ti to trvalo dlouho, pěkně odejdeš a zítra si najdeš nějaké jiné. Když je vylomíš, stáhneš se někam, kde tě nebude vidět, kde ale ty uvidíš na vchod. Počkáš alespoň hodinu, raději dvě. Někdo tě mohl slyšet a mohl zavolat orgánům. Někdo mohl být uvnitř a zavolat orgánům. Nebo tam můžou mít tichý alarm napojený na centrální pult u orgánů. Orgáni nikdy nespěchají, musíš jim dát čas. Když se objeví, nebo kdokoli jiný, okamžitě oblast opustíš a zítra vyrazíš dveře někde jinde. Když se nikdo neukáže, vejdeš do objektu a vezmeš z něj všechno, co dokážeš výhodně prodat.“

Polovinu svého dospělého života proseděl Rudo v Ilavě a v Leopoldově. Většinu toho času strávil čtením. Když byl na svobodě, kradl a balil studentky.

K poctivému, staromódnímu zlodějskému řemeslu jsem se dostal obvyklým způsobem. V base. Strávil jsem v ní skoro dva roky. Tam jsem se seznámil s Rudou, ale trvalo další rok, než pustili i jeho. Pravidelně jsem mu posílal balíky, hlavně tabák a čaj, tvrdé měny vězeňské ekonomiky. Občas jsem přibalil i časopisy. Asi dvakrát i dopis. Odpověď jsem nečekal a nikdy žádná nepřišla. Rudo hodně četl, ale na psaní nebyl. Ne že by měl s psaním problém, že by byl dysgrafik nebo tak něco. Jednoduše nebylo o čem. Co se už tak dá napsat z lochu? O ostatních muklech? Nikdy jsem mezi nimi žádné kamarády neměl, tedy kromě Rudy. Tam beztak žádná přátelství neexistují. O vězeňském životě vím vlastně hovno, nikdy jsem se o něj vážně nezajímal. V mém životě to byla jenom krátká, bezvýznamná zastávka. Aspoň jsem si to tehdy myslel. Jenže basa změní každého. Málokoho k lepšímu.

Věděl jsem, kdy Rudu pustí. Seděl na Floriánské, pár minut pěšky od mé práce. Byl jsem v pokušení na něj počkat, vzít ho

někam na dobré jídlo a pár skleniček, ale nakonec jsem to nestihl. Nedostal jsem se z práce. Měl jsem tehdy slušnou práci, ale úplně cvoklého šéfa.

„Pohyb, pohyb, pane inženýre,“ řval na mě vedoucí tónem, ze kterého bylo jasné, co si myslí o mém titulu. Jako by očekával, že si naložím kotel na záda a budu s ním obcházet domy zbohatlíků, jestli ho nekoupí. „Tady si nebudete válet koule jako v base, za to vás neplatím,“ vychutnával si mě.

Se stoickým klidem jsem zvedl sluchátko a začal zpaměti vytáčet číslo. Za čtyři měsíce jsem prodal víc kotlů než ten starý ťulpas za dva roky, ale nestačilo to. Objektivně to nestačilo. Blaváci v centrále tlačili na šéfa, šli mu po krku, protože kotle pro domácnosti byly tak akorát na kávu. Doplňkový sortiment. Zajímavé byly velké průmyslové komplexy, ke kterým se bývalý politruk nedokázal přiblížit na dostřel ani přes své staré estébácké kontakty. Francouzský konkurent nám právě vyfoukl zakázku desetiletí, velkou dodávku pro Fabriku. V tom okamžiku se začalo hovno řídit volným pádem a pode mnou už nebyl nikdo. Tak jsem ty sračky trpělivě polykal, ale strávit jsem je nedokázal. Ukládaly se ve mně, vrstva po vrstvě, a už mi pomalu stoupaly do krku.

Až Šípoš mi to kupodivu zvedl už po nějakém desátém zazvonění.

„Libore, kurva, proč nevoláš přes sekretářku? Víš, kolik mě stojí, když mi voláš na eurotel?“

„Ještě se nestalo, že by mě k tobě přepojila. Furt něco máš.“

„No, protože furt něco mám. I teď něco mám.“

No jasně, pan prezident. Nejdůležitější syn z povolání ve městě. Jeho otec privatizoval Fabriku, ale potom šel Starému dělat ministra, tak aspoň formálně musel nechat firmu juniorovi. Znal jeho schopnosti, o důležitých věcech rozhodoval sám, ale

drobnosti neřešil. Aďo seděl v kanceláři prezidenta společnosti, měl limuzínu se šoférem a osobní asistentky na všechno – jednu na vaření kávy, jinou na práci, další na osobní služby. Telefony zvedala ta, co byla na práci. Stará dračice, ohyzdná, nepříjemná, výkonná, efektivní. Do roztrhání loajální, k Aďovu fotrovi. Hovory zvenku zásadně nepřepojovala. Kdo byl důležitý, měl číslo na Aďův eurotel. Kdo nebyl důležitý, neměl co otravovat. Čím méně lidí se mu dovolalo, tím méně průserů ten fracek nadělal. Kdyby mohla, asi by mu zabavila i ten eurotel. Neměl jsem jí to za zlé. Já bych ho na jejím místě zamkl v kanceláři s lahví koňaku, několika lajnami koksu a osobní asistentkou, ať se chlapec zabaví a nevymýšlí hlouposti se svými pochybnými kamarády.

„I já pro tebe něco mám,“ nenechal jsem se vyvést z míry. „Kšeft. Není to nejlepší kšeft tvého života, ale mně by zachránil prdel.“

„Tak doraz večer do Lolity, zamícháme kafe.“

Nebyl jsem nadšený, Lolita je bordel. Kdyby se Karla dozvěděla, že jsem tam seděl s Aďou a ostatními spolužáky, nikdy bych jí nevysvětlil, že to bylo obchodní jednání. Věděl jsem však, že mě Aďo nenechá ve štychu. Trochu mu v poslední době hrabe z vlastní důležitosti, ale o kamarády se postará vždycky. A na rovinu – komu by na jeho místě nehráblo?

Když jsem večer dorazil do Lolity, vyhazovač bez vlasů a krku jen letmo přejel pohledem po mém obleku z Kmartu a postavil se mi do cesty.

„Promiňte, pane, ale my jsme soukromý klub, ne noční bar,“ oznámil mi překvapivě zdvořilým tónem.

„Jdu za Aďou. Za panem Šípošem,“ upřesnil jsem.

Ještě jednou si mě přeměřil, spíš znechuceně než nedůvěřivě, ale ustoupil, dokonce mi podržel dveře. Aďovo jméno vždy otevíralo dveře.

V Lolitě bylo všechno červené. Červené koberce, červená křesla, červené pohovky, červené tapety, červené stoly. Jen tyč uprostřed červeného kruhového pódia byla chromovaná. Někomu se podařilo poskládat interiér tak, že žádná z červených věcí neměla stejný odstín. Nebo tu jen byly různě dlouho, takže se do nich zažraly různé vrstvy špíny. Ani červené světlo to nedokázalo zakrýt.

Ať jsem nikde neviděl, ale u jednoho ze stolů, mezi dvěma prostitutkami, které vypadaly sotva na osmnáct, seděl Malý Ďuri. Malý, šlachovitý, s opičí tváří a úplně nakrátko ostříhanými hustými černými vlasy, které navzdory tomu dokázaly působit střapatě. Kdekdo ho na první pohled považoval za blbce. Ďuri si při obchodech dával záležet, aby tento první dojem významně umocnil. Nejedna člověk si na něm vylámal zuby. Ve skutečnosti byl Ďuri z nás tří nejbystřejší. Byl jsem si toho plně vědom, ještě když jsme spolu chodili na gympl. Ať se už tehdy cítil jako vůdce, ale ve skutečnosti nás vedl pokaždé tam, kam mu Malý Ďuri ukázal. Mně to bylo jedno, Ďuri vždycky ukazoval správným směrem.

„Čau,“ pozdravil jsem ho. „Ať?“

„Na pokoji,“ konstatoval. „Sedni si a dej si něco, určitě to potrvá. Vzal si s sebou tři holky a koks. Ale říkal, že přijdeš, že máš pro nás nějaký byznys.“

Pozorně jsem si prohlížel volné křeslo, ať aspoň přibližně vím, do čeho položím zadek, ale nebyla šance poznat, od čeho je který flek. Řekl jsem si, že možná lepší nevědět, a sedl jsem si. Na chvíli jsem se zamyslel, jak Ďurimu tu hloupost nejlépe prodat, ale pak jsem se rozhodl, že budu mluvit úplně na rovinu. Na to, abych odrbával Ďuriho, jsem neměl ani žaludek, ani hlavu.

„Pro vás s Aťem je to na hovno byznys, na kterém proděláte. Ale když ho neudělám, skončil jsem, zůstanu bez práce. A Karla je už zase v tom.“

„Gratuluju.“

„Díkes, ale ani tohle jsme neplánovali.“

„Ty vole, jak někomu můžou ujet nohy dvakrát, a ještě s vlastní manželkou?“

„Fakt chceš detaily? Nevíš, jak se dělají děti? Tady slečny ti to určitě rády ukážou,“ pokrčil jsem rameny. Jedna z holek se zasmála a sáhla mu do rozkroku.

„Klid, holka,“ chytil jí Ďuri ruku a odsunul ji. „Běžte si dát něco na mě, děvčata, já tu zatím s kamarádem pořeším byznys, dobře? A ty se vyser na ty debily, co pro ně makáš, a pojď dělat pro Aďa,“ obrátil se ke mně. Nebyla to první nabídka, lákali mě s Aďem vždycky, když jsme se setkali.

„Ne. Už jsem ti to vysvětloval stokrát. Aďo je můj kamarád a já chci, aby to tak i zůstalo. Když mi bude šéfovat, celé se to posere.“

„Ty seš úplnej magor, Libore. Co se může posrat? Ve Fabrice je tolik prachů, že je nestíháme obracet vidlema, aby nám nehni-ly. Nemusíš dělat ani hovno a budeš v balíku. Co je třeba zařídit nebo vyřídit, zařídím a vyřídím já. Aďo od tebe bude nanejvýš chtít, aby sis s ním dal lajnu a koňak. Asistentku si klátí sám.“

„No právě. Cítil bych se jak příživník.“

„Hrdej žebrák, kurva, už od školy. I proto tě máme rádi, ale i tak seš úplnej kretén, ty kreténe. No dobře, tak co je to za slavenej byznys, co ti má zachránit podporu v zaměstnanosti?“

„Kupujete teď od Francouzů kotelnu.“

„Jo, už ji musíme vyměnit.“

„No, tak já mám pro vás horší, ale dražší. Od Němců. A když ji nekoupíte, tak mě nejpozději na konci měsíce kopnou do prdele.“

„Já jsem ten deal neřešil, je to hloupost za pár drobných, na takový máme lidi. Ale Aďo to ještě určitě nepodepisoval, naši to jenom dohodli.“

„Tak pak jim může Aďo říct, že se špatně dohodli, ne?“

„Jasně, není problém. Jenže naši určitě měli slíbenou provizi. Budou to jen nějaký drobný, možná sto dvě stě táců. Ale maj na to nárok, chápeš. Svý vlastní neodrbáváme. Koupíme to od tebe, když to potřebuješ, to nepochybuj, že to pro tebe Ado udělá, ale oni musí dostat svoje, a to jim už on ze svýho fakt dávat nebude.“

„Jasně, všude to tak chodí, na tohle máme i my fond.“

Když se Ado vrátil, vůbec ho nezajímalo, na čem jsme se s Ďurim dohodli. Jen chtěl vědět, jestli jsme se dohodli. Chtěl pít a bavit se s námi o fotbale, ne ztrácet čas blbostmi. Nezůstal jsem dlouho.

„Aspoň si vem nějakou holku na pokoj,“ zdržoval Ado. „Na můj účet. Vyber si nějakou nebo radši rovnou dvě. Vždyť když je teď tvoje stará zase v tom, tak si asi doma moc neužiješ, ne?“

Nemyslel to zle. Ado nikdy nezajímaly ženy jako takové. Zajímalo ho jen sex.

„No právě. Je sama s malým a zvládá toho pořád míň. Jestli nechci, aby bylo úplné peklo, musím jít.“

Vysmáli se mi, ale nechali mě odejít.

Karla měla kruhy pod očima a mlela z posledního, ale Robko už spal a ona na mě čekala.

„Ahoj, lásko, dlouhý den?“

Vstala z gauče a objala mě.

„Dlouhý, ale aspoň ne marný.“

„Běž do sprchy, zatím ti ohřeju večeři. Pověš mi to u jídla.“

Adovi ani Ďurimu jsem to neříkal, navzdýcky bych u nich skončil, ale mám úžasnou ženu. Radši ať si myslí, že jsem pod pantoflem. Nechápu, kde při tom všem praní, žehlení, kojení, přebalování, nakupování, uklízení a ježdění s kočárkem Karla ještě stíhá vařit a být milá. Čím bylo hůř, tím byla lepší. Čím víc toho na ni naložili, tím měla víc energie. Zapnula turbo a fungovala rychleji.

Večeři jsem si poctivě odpracoval v manželské posteli. Když otěhotněla, nikdy neměla dost.

Ráno jsem zaspal. Řekl jsem si, že nebudu panikařit. Nesu starému Terezkovi kšeft jeho života, nic se nestane, když přijdu o půl hodiny později.

„Nevím, jak jste to měli ve vězení, pane inženýre, ale u nás začínáme ráno v osm,“ přivítal mě místo pozdravu. „Když nedokážete chodit včas, nemusíte chodit vůbec.“

„Tak to bude průser, protože to asi zůstane Fabrika bez kotle,“ utrousil jsem ledabyly. „Francouzi jim asi jen tak neodpustí, že je poslali na poslední chvíli do háje, a já jim ho už asi taky neprodám.“

Otočil jsem se, jakože odcházím. Ani kliku jsem nestihl chytit.

„Frajte! Stůjte! Co to melete?“

Žlupasovi pořád nedošlo, že by to mohl zkusit i hezky.

„O čem bych mluvil. Poručili jste mi prodat kotelnu Fabrice, tak jsem zavolał Adriánovi Šípošovi a prodal jsem mu ji. Ale chápu, že lemply, co nedokážou ani přijít včas do práce, tu nepotřebujete. Tak se tu mějte dobře, výpověď mi pošlete poštou.“

„Co vy máte se Šípošem!“

„Myslíte kromě té kotelny?“

„Jak jste se k němu dostal!“

Terezka se nikdy neptal, štěkal rozkazy, na které očekával odpovědi.

„Chodil jsem s ním na gympl. A na vysokou. A na fotbal. A na pivo a za kurvama. A co je vám do toho? Právě jste mě vyhodil, ne?“

Terezka trochu zbledl. Na tohle nebyl zvyklý. Býval jsem slušný kluk. Nebo mu jen došlo, že si to definitivně rozházel s Aďovým kamarádem. Lidi v tomhle městě už skončili i za menší přešlapy.

„Co máte za problém, Frajte? Jen jsem vám normálně řekl, že máte chodit do práce včas.“

Znělo to smířlivě. Na Terezkovy poměry skoro přátelsky.

„Sedněte si a řekněte mi, jak je to s tou kotelnou. Milko! Co je s tou kávou?! Udělejte jednu i panu Frajtovi, ale rychle,“ zařval na sekretářku, utýrané stvoření s maturitou z obchodní akademie, křivýma nohama, uhrovitou pletí a inteligencí nadprůměrně bystré andulky. Starý ťulpas dělal zle všem, slušný byl jen k lidem, kteří mohli dělat zle jemu. Typická guma, věděl, před kým se má posrat a na koho se může vysrat. Všichni ho měli na háku, jenom Milka to prožívala. Byla do něj zamilovaná, trubka. Do ní nebyl zamilovaný nikdo, takže jsme se tomu smáli všichni včetně Terezky.

Zatímco jsme čekali na kávu, trápil se ťulpas, což byla o dvě třídy lepší zábava. Viděl jsem na tom zoufalém pokusu jeho matky porodit génia, jak se pokouší přemýšlet. Bylo to dojemné, asi jako kdyby se Aďo Šípoš pokoušel zaběhnout košický maraton. Odpadl by už na prvním kilometru. Zíral na mě těma svýma rybíma očima a nechápal, jak mě mohl takhle podcenit.

Dal jsem si do kávy dvě smetany, rituálně si ji zamíchal a vysvětlil mu, jak jsme Aďovi prodali kotelnu.

Jakože my s ťulpasem. Naschvál jsem použil množné číslo, akutně potřeboval pohladit ego. Nechtěl jsem, aby mi nakonec celou transakci pokazil, Terezka fakt dokázal být až sebevražděně stupidní.

„Trochu jsem ještě navýšil cenu, věděl jsem, že Aďovi to bude jedno, pro něj to není obchod, ale kamarádská výpomoc. Ale musíme dát jeho lidem malou domů,“ přešel jsem k nejchoulostivějšímu bodu nepsané části smlouvy.

„Kolik?“

„Jen to, co měli slíbené od Francouzů.“